

Zühreye Kanat Çırpma

– Aydın Akdeniz · 09 Eylül 2013

Cama düşmeye başlayan kar tanelerini görünce dönmek istedi. Yolun kapanmasından çekiniyordu. Bir süreliğine daha misafirim olmaktan...Sanırım. Evden ayrılalı nefes alıp verirken çıkan o hırıltısını saymazsam yanımda ki koltukta oturduğu gerçeğini büsbütün unutabilirdim. Sileceklerin hareketlenişine takılmıştı bakışları. Onu böyle görünce baktığı şey hakkında düşünüyorum. Nesnenin devinimi, düşen kar, anıları, türlü türlü şey geçiyor aklımdan. Bunlardan biri ya da tümüne bakması kabulümdü, ama hiçbirine bakmıyorduysa. O zaman unutmalıyım işte; kışkırtıcı bulacağım için. Sinirlenmemle eğlenir gibi. Hayra yormayacağım sessizliğini. Çünkü bilmek hakkımdır. Açıklamalı. Etiyle kemiğiyle – "şey" demeye yine de varmıyor dilim – düne kadar tanıdığımı sandığım kişiye, çekinmezdi. Dilindekini söylerdi. Az sonra tepeye tırmanmaya başladık. Silecekler iyice hızlanmış, uğultu cam açıklığında tıslayan rüzgâra karışarak içeri giriyordu. "Kapasana camı" dedim. Uzandı kola ama isteğimi tekrarlayınca yaptı bunu. Üşütecekti. Şu inadı. Sesimdeki kararlılığım; kimi zaman gerekli diye düşünüyorum. Kaba bulunacak özelliklerimi karşımdakinden esirgemem ben. İşe yararlar. Zar atıp da dönüşünü sürdürüne dek ellerinizi ovuşturduğunuz anları hatırlayın, henüz bir şey kazanmamışsınız. Hatta kaybetme korkunuz ağır basmaktadır. Sayısal değerini bulacak bir döngüye odaklı, öylece beklersiniz. Oyunun sürdürülmesi gözden çıkaracaklarınızla ilişkilidir. Seçimi yaparken bocalamanız sonuçla yüzleşmenizi geciktirir. Bir, arada kalma ihtiyacınızın bulunduğunu fark edersiniz. Şaşılması tutkumuz... . Bunu bildiğim içindir ki kabayım ben; bu fırsatta verir. Karşımdakini kışkırtır ve oyuna zorlar. Gerçekte beni kaba bulan odur. Yakıştırdığını sahiplenir görünürken anlamını keşfediyorum sonra. Borçluydum ona. Fakat minnetimi oyunu istediği gibi oynayarak göstermek niyetindeyim. Anlatacağım şekilde, yaşamın tüm sathına yayılması gerekiyormuş oyun fikrinin. Sorumluluğu da onundu.

İki yıl kadar önce. Takvim yaprağı yedi haziranı gösterince süresi tastamam olacak. İlçemiz postanesinden çağrı pusulası almıştım. Bir paketti gelen, öyle bildiriliyordu kâğıtta. Evden çıktım. Dönüşte kapıda karşılaştık. Yüzünü hiç görmediğim bir kadın bana bakıyordu. Telefon konuşmamızı, evet hatırladım, sizsiniz, dedim. Geleceği günü belirtmişti belki. Hattın diğer ucuna adresimi yazdırırken söylediği tarihi unutuvermişim. Uygun sözcüğü ararken duraksaması, gülüşü, ses tonundaki yumuşaklık, aklım yeterince karıştı. Kasabamızı gezip tanımak istiyormuş. Kuzeydekiler için sıcak bir kumsalın önemini anlatıp durdu. İçeri geçmiştik, odaya. Kendi evinde gibi rahattı. Konuşmasını kaldığı yerden sürdürmüştü. Sonra sözü pakete getirmişti.

Elinizde ki size gönderdiği kitabı olacak. Bir yayınevimiz var. Bu dostluktan haberdarım. Yüzüne düşen saç tellerini arkaya atarken, "Gelin anlaşalım, içindekini bize verin," dediğini hatırlıyorum. Bitene dek dinledim sözünü. O ara düşünmüş, nedensiz iş yapmaz demişim.

Son çalışmasıymış. Hayal gücünü zorlayan kurgusu, dil özellikleri, kalabalık ve sabırsız okur kitlesi... Çok önemliydi bunlar. Sıraladığı şeyleri bir düşünebilsem. Ve az çok anlayabilirmişim. Yayınevini, taraflara düşen sorumluluğu.

Nasılsa elindekini yollayıvermişti. Belki aklını çelen birileri vardı. Dönünce araştırılmasını isteyecekmiş.

Bana güvenir o yüzdendir, dedim biraz da içerleyerek. Beni görmek isteğiyle gelmediği açıktı. Dostumun yaşı, doktorunun hastalığa ait bulgularından da söz etmişti. Konuştukça gözleri pırlıltıyla bakıyor. Kocamanlar.

Belki bir not ya da mektup yazmıştı içine. Yapılacak işim olduğunu söyledim. Ertesi gün yanıma uğrayacaktı. Ben de istersem kasabayı birlikte gezebilirmişiz.

Dostum mutluydu. Kalemimi olumsuz etkileyebilecek kaynaklara rağmen tamamlamıştı kitabını. Aslının, eldeki tek örneğin bana gönderildiği ve ölüm haberi duyulana dek bunun saklanması gerektiği, üçüncü şahısların ise hak talebinde bulunamayacağı yazılıydı notunda.

Başka açıklama yoktu. Sonra dosyalarına bakmıştım. Dördü karton üçü plastikten, tam yedi dosya. Ve farklı boyutta kullanılmış sayfaları. Yüzer adet diyebilirim. Yazı karakteri, rengi değişik zamanlarda yazıldığını gösteriyor. Sezgilerim pek yanılmaz. Elimde tuttuğum şu şey çalışmasının en değerli olanıydı. Sırf iyilik olsun diye göndermemişti ya.

İlk dosya kapağını açtım. Sevgili Okur, girişiyile başlayan cümlesini okudum. Anlatacaklarım, Sibiry'a'dan Finlandiya'ya uzayan topraklarda yaşamış kuzey insanının bir vakitler çok iyi bildiği efsaneden söz etmektedir, yazıyordu. Şans dilediği bir avcıyla bitirmişti bölümü.

Avcı yaban kazı için göl kıyısına indiğinde orada yıkanan kızı fark etmişti. Kız da onu. Kuğuya dönüşeceği sıra koşup kanatlarından yakalamıştı. Elinde garipseyerek tuttuğu şeyi geri istiyordu. Kız yalvarmış, gözyaşı dökerek vaktin iyice daraldığını söylemişti. Avcı da elbisesini vermeden bırakmış onu. Nereden çıktığını göremediği başka kuğular gelip almışlar kızı. Kanat çırparak uzaklaşmalarını izlemiş. Zühre Yıldızı'na doğru uçmuşlar. Orada gözden kaybolmuşlar.

Avcı göl kıyısından ayrılamamış. Günler, haftalar, aylar boyunca beklemiş. Zühre ve Ülker Yıldızı'nın suya düşen yansımasını gördüğü bir gece kızın elbisesini alıkoyduğunu hatırlamış. Ve sırtına giyivermiş. O an üzerinde bulunduğu kızakla havalanmışlar. Rengeyikleri çekiyormuş kızığını. Samanyolu bilinmezmiş o vakitler. Gökte zifiri bir karanlık yeryüzünde ise meraya çıkamayan ürkek çobanlar bulunurmuş. Kızığın işte o karanlığa bıraktığı her bir izle Samanyolu oluşmaya başlamış.

Yılın altıncı ayına rastlayan fırtınalı kuzey geceleri bundan böyle tundralıkta dolaşmaya başlamış birkaç çobanın anlatacağı öykülerle kazanacaktır şöhretini. Onu görmüşlerdir. Kızığını, kızığı çeken besili rengeyiklerini. Gökten bir süreliğine göl kıyısına inişini. Onunla konuştuğunu söyleyen birileri çıkmış sonra. Kız hakkında sorduğuyla yetinsek onu senin benim gibi biri sanırdık, demişler. Öyküye inanan arttıkça Zühre Yıldızı daha da parlamış. Ve avcı diye mırıldandım, şans dileğini hak edecek ne kusur işledin?

Gözü pek biriydin desem çoğu avcı yaradılışça farklı değildi ki. Koşmaca ve kovalamayı açıklarken ardına sığındığınız bir gerekçe olarak yalnızlığa düşkünlük sonra. Yoktu ötesi. O gece için. Gözlerim tutkulu bir sanrıya kapanıvermişti.

İkisi de yamaca tırmanan yoldalar. Önümdeler. Çok önümde. Köpek çalığı kokluyor. Taşla canı yandı da bu kez o tarafa doğru koşuyor. Yanlarına. Kuyruğunu bacak arasına kısışını , fırlattığım taşlarla irkilip geri

bakışını görüyorum, havlıyor mu bilemiyorum. Duymuyorum. Gidenler de duymuyor ki bakmıyorlar sesime.

Adımlarım. Hızlı. Olduğundan büyükler. Sapağa bir erişsem onları düzlükte yakalayacağım. At niyetine değneğe binmeyi göstereceğim. Kaybolmak, korkmak akıllarına gelmez ki hiç. Çeşme yanında. Tek başına bu kez. Neden? Küçüğünü göremiyorum. O, kaçtığı zaman ki gibi koşmakta. Topukları sırtına çamur sıçrata sıçrata. Allah'ım! Bir çırpıda oluk başına nasıl gelebildim. Rüya görüyorum. Kollarımı uzatıp uçardım. Havalanmam için ikisini aynı anda yukarı kaldırmam yetiyor. Sonra düşündüğüm yöne uçuveriyorum. Uykuda bulunduğumu işte o vakit bilirdim. Uykusuz insanların dünyasına ulaştıracak kapıyı geçmeden yoluma devam ederdim. Şimdi bilemedim. Buradayım. O mesafeyi koşmadım hiç. Yürümedim de. Ama ben hala kapı eşiğinin karanlık yakasındayım. Oluğun başında. Yattığı yerden yüzünün yüzümü görebildiği çeşme kurnasının önünde. Tutup dışarı çeksem diğerleri yetiyecek. Ve beni görecekler başında. Ama o yüze canlılığını veren bakışları hareketlenecek. Yakaladım. Islıklarını hiç umursamadım.

Uyanmıştım, kapının zili çalıyordu. İç çamaşırlarıma dek ıslaktım. Şu kâbus yüzündendi. Belleğime saplanıp kalmış bir anıyla onca sık yüzleşmekten. Gelen yine o. Ben önceki gün oturduğu kanepenin çarşafını alıp kuruması için balkona asarken o aynı yerden, akşama dek yaptığı şeyleri sıralıyordu. Çınarın gölgesinde içtiği çayın lezzetini unutamayacakmış. Sonra çantasından çıkardığı kolyesini uzattı bana. Satıcıyla sıkı pazarlık yapıp almış. Taş zemine kuğu motifi işlenmiş bir rölyefti gösterdiği. Yol boyunda hemen her tezgâhta satılan ucuzluktaki şu şey için kırık dökük diliyle çektiği zahmeti düşündüm. Aldatılma endişesini anlayabilirdim. Gece okuduğumla kolye arasındaki benzerliğe takılmıştım ben daha çok. Tesadüfse, böylesine.

Sofrayı balkona taşısak, diyorum. Kalkıyoruz. Elinde tabak, çipuraları getirdiğini söylüyor. Sıra sosunu hazırlamaya geldi, dedim. Asıl zorluk burada. Sarımsakları havanda dövdüm. Geniş bir kâseye yeterince zeytinyağı, içine az önce dövdüğüm sarımsakları, pul biberini, bir tutam defne otunu, üzüm sirkesini ekledim ve iyice karıştırdım. Beni izliyordu. Bu hoşuma gitmiş kısa zamanda bitirebileceğim işi kasten geciktirmiştım. Nane ve kekik eklemeyi neredeyse unutacaktım. Balıkları sosa bulayıp tabağı uzattım. "Şimdi sıra sende" dedim. Tarif ettiğim şekilde çipuraları mandalina yaprağına sardığını görmek izlenmekten daha da keyifliydi. Çok iştahlıydı. Izgara hiç boş kalmadı. Zeytinyağının yöremizde hangi usulle işlendiğini anlatırken beni dikkatle dinlemişti. Çatal bıçağını kılıçla dolu tabağın kenarına bırakıp peçeteyle ağzını silerken bir an sessiz kalıyoruz. Gerdanını gölgeleyen nesneye baktım, kolyesiydi. Gümüş parlaklığında teninin kıvrımıyla hareketlenmiş ve aşağı doğru salınmaya istekli görünmüştü bana. Okumalıyım, dedi ayağa kalkarak. İzin vereceğine inanıyorum, hiç değilse bir kısmına. O ara mutfağa yönelmiş kahve hazırlayacağını söylemişti.

Norveç'te kahveyi geyik sütüyle içtiklerini bilir miydim. Hayır. Üzerimde beklediği etki her neyse verdiğim cevap bunu yeterince dışa vurmuş olmamalı ki anlatmaya başlıyor. Bende bir şaşkınlık belirtisi görene dek sürdürmek niyetindeydi.

"Bir kere sütü diğer hayvanlardan çok daha besleyicidir."

Biçimsiz boynuzuyla gözümde canlanıyor hayvan. Onu sağarken süt kovasına tekme atmaması için uysal

bir ses sanki yanımdaymış gibi yalvarıyor.

" Toynakları bir tür bitki soğanına kolayca ulaşabilmesini sağlar. O sebeple." Büyükçe bir yudum daha alıyor fincanından. Bakışlarım bu kez rahatsız etmiyor gibiydi.

" Kuzey Norveç köylüsü için Rengeyiği kutsaldır diyebilirim. Adına şenlik düzenlenip kimisince kutsanır."

" Peki, " diyorum, " özellikle sen, bu konuda ne düşünüyorsun? "

" Şenlikler çoğumuz için eğlencelidir. Amaç eğlenmekse tabii."

" Ya, bu kutsamanın olağan dışı bir öyküsü varsa."

Eli kolyesine uzanmıştı. Kuğulu tarafı içe gelecek şekilde usulca çevirdiğini gördüm. İstemliydi davranışı. Buna yemin edebilirdim.

"Açıklayamadığımız pek çok şeyle karşılaşabiliriz hayatta. Kendimizi hemen tavır almak zorunda hissetmemeliyiz. Zamanla düşüncelerimiz berraklaşacaktır. Neyi olağan bulup neyi bulmadığımızın cevabını verebileceğimiz doğru ana kadar beklemeliyiz bence."

" Yanlış anlamadıysam sorun zamanlamada diyorsun sen. Bize gerçeği gösterecek bir iç sesinden yoksun olduğumuzu söylüyorsun. "

" Hayır. Böyle demek istemedim. Yaşadığımız sürece o iç sesimiz hep olacak. Fakat değişebileceğini niçin dikkate almayız bunların. Düşünsene, tüm sorunumuz belki burada. Esnekliği kendimizden dahi esirgemekte."

" Uzlaşmak" diyorum, " demek ki ulaşacağımız doğrular kadar önemliymiş."

Fakat uzlaşmaya uzanan yol hem engebeli hem de çok dolambaçlı. Başladığınız noktaya geri dönmek ve yeni umutlarla yeni başlangıçlara ihtiyaç duyuyor. Onunla bunu denemiştik biz. Defalarca gidip gelmesi gerekmişti ülkesine. Üzgünüm. Az sonra kalkacak uçakta okurken oyalanacağı bir öyküsü bu kez de bulunmayacak. Ama konu öyküyse aramızda yaşanana bakabilirdi sonuçta. Av kimdi gerçekte, avcı kim! Hiç bitmezdi bu öykü. Hani yazmakla diyorum.

Aydın AKDENİZ